

SIGNALEMENT

Aan	B&W
Van	5.1.2e
Afdeling	Programma aardbevingen
CC	
Datum	01-10-2014
Onderwerp	Aardbeving 30 september 2014

Op 30 september 2014 vond om 13.42 uur een aardbeving plaats met de kracht van 2.8 op de schaal van Richter. Het epicentrum lag nabij Ten Boer, enkele kilometers buiten de grenzen van de Gemeente Groningen. Het aantal schademeldingen was binnen 24 uur al ongeveer 250, waarvan 136 uit de stad Groningen. De verwachting is dat het aantal meldingen zal oplopen de komende dagen.

In de ogenblikken na de beving werd #aardbevingen trending op Twitter in Nederland. In de monitor van 5.1.2e (bijlage) is duidelijk te zien dat de meeste meldingen uit de stad kwamen. Berichten kwamen onder andere uit de noordelijke wijken (Beijum, Lewenborg), het Zernike, maar ook uit het stadhuis, het UMCG en de Euroborg. De meeste inwoners gaven aan verrast te zijn, anderen gaven blijk van verontrusting.

Op Twitter verscheen het bericht dat de NHL op het Zernike korte tijd ontruimd was. Van de Hanze kwam het bericht binnen dat 'gebouwen stonden te zwiepen' en computers van tafel waren gevallen. Er was paniek bij studenten en medewerkers en in het drukbezochte atrium ontstond een scheur in een glaspaneel. Inmiddels is er een speciaal team van de NAM bij de Hanze geweest. Binnen de gemeentelijke gebouwen zijn ook een aantal meldingen gedaan van schade. Zo wilden verschillende deuren aan het Gedempte Zuiderdiep na de aardbeving niet meer goed sluiten (vb. zaal 329). Directie Stadsbeheer heeft op woensdagochtend een visuele inspectie gedaan bij een aantal gebouwen in de stad, onder andere de Martinitoren en -kerk. Daar zijn op het eerste gezicht geen ernstige schades. De afdeling Vastgoedmanagement is gevraagd een overzicht te maken en bij te houden van de schadegevallen. Tot op heden zijn een klein aantal e-mails binnengekomen van verontruste bewoners.

In het NOS-journaal van acht uur van 30 september lag de nadruk op verontruste stadgers. In de landelijke dagbladen was er niet bijzonder veel aandacht voor de aardbeving. Het Dagblad van het Noorden opende op de voorpagina met 'Beving bereikt binnenstad', en schreef 'Aardbevingen zijn niet langer exclusief probleem van platteland'.

Groningen van studentenstad naar rampenstad? In eerste instantie lijkt het er niet op dat dat gebeurd is door deze aardbeving. Inmiddels is er overleg geweest met de Veiligheidsregio, de NAM en de afdeling communicatie over het te volgen protocol en of het nodig is om de informatievoorziening op te voeren.

Op weg naar een Protocol Aardbevingen

Wat doet de gemeente wanneer en wie speelt daarin een rol?

Het nodige is de afgelopen maanden in werking gezet, maar een uitgewerkt protocol is beter. Gericht op intern gemeentelijke processen, en extern het contact met burgers, bedrijfsleven en media. Van groot belang daarin is ook de afstemming met de Veiligheidsregio Groningen. Immers, deze organisatie – en ook andere reguliere diensten - hebben rondom aardbevingen hun eigen duidelijk omschreven verantwoordelijkheden. We moeten in dit verband voorkomen dat dingen dubbel worden gedaan.

De aardbevingscasus van 30 september 13.42 uur leert dat er op aantal fronten aanvullende afspraken moeten worden gemaakt. Dat moet de gemeente Groningen (beter) doen, maar ook de Veiligheidsregio Groningen geeft na de beving van 30 september aan dat ook zij intern nog volop in ontwikkeling zijn. Daar komt bij dat de stad Groningen van een andere orde is dan de 9 gemeenten in de Ommelanden: dichtbevolkt, meer inwoners, hoogbouw, veel onderwijsinstellingen, ziekenhuizen, een druk binnenstadsleven, heel veel infrastructuur, monumenten, noem maar op. Dat vergt maatwerk.

Bij eventuele GRIP-opschalingen na een aardbeving zijn reguliere diensten als de Veiligheidsregio, de politie en de brandweer aan zet. In het voortraject is preventie aan de orde. Wie informeert burgers en bedrijven over hoe zij hun veiligheid in deze optimaal kunnen organiseren. Hoe informeren we de media. Daarin speelt de gemeente een eigen belangrijke rol. Wat is de boodschap en wie brengt deze voor het voetlicht en op welke manier? Op de kortst mogelijke termijn zijn afspraken gepland met de Veiligheidsregio. Hoe kunnen we met elkaar hierin praktische afspraken maken? Ook de NAM speelt in deze een rol. Gisteren hebben zij daartoe nadrukkelijk hun diensten aangeboden.

Wat doen we als?

Bij een kleine aardbeving die relatief weinig schade en letsel oplevert hebben we als gemeente sinds een half jaar de volgende communicatie-zaken geregeld:

- De burgemeester is bestuurlijk de eerst aangewezen functionaris die de pers te woord staat.
- Het KCC is geïnstrueerd en kan antwoord geven op veel vragen vanuit burgerij en bedrijfsleven, ook kunnen zij doorverwijzen naar ambtelijke collega's. Het KCC krijgt van geval tot geval aanvullende maatwerk-informatie.
- Er wordt voor vragen vanuit burgerij en bedrijfsleven één gemeentelijk telefoonnummer gecommuniceerd: 14050 (KCC Groningen).
- De gemeentelijke webpagina's zijn gevuld met standaard informatie hoe om te gaan met preventie, schade, contact met gemeente en nazorg. Op de homepage worden relevante nieuwsberichten met links geplaatst. <http://gemeente.groningen.nl/energie/aardbeving>
- Vanuit het gemeentelijk twitter-account @stadsnieuws kunnen direct na de beving – desgewenst - gelijktijdig berichten worden geplaatst.
- Afstemming met Concernwoordvoering, Communicatie en Programmaleider Aardbevingen is gestandaardiseerd. Vragen over technische details e.d. kunnen vanuit Communicatie worden beantwoord.
- Naar aanleiding van aardbevingen monitort de afdeling Communicatie standaard de social media en brengt daarover verslag uit.

Het verdient aanbeveling dat in dit geheel op korte termijn strakkere afspraken worden gemaakt. De Programmaleider (of zijn vervanger) speelt hierin een coördinerende rol.

Ook andere routines moeten strakker worden georganiseerd. Zo is bijvoorbeeld de inspectie van gebouwen en infrastructuur nu te verbrokkeld georganiseerd. Hiertoe moeten op korte termijn sluitende afspraken worden gemaakt met de diverse gemeentelijke vastgoedbeheerders.

In het algemeen moet er tevens een handige checklist (tbv alle opschalingsniveaus) komen ten behoeve bestuurders en ambtenaren met daarin:

- welke boodschap moet het gemeentebestuur (bgm/loco) wanneer brengen (opschalend) en naar wie
- wie moet intern gemeentelijk al dan niet geactiveerd worden en door wie

Volgvel: 2

- wie moet extern worden geïnformeerd cq geactiveerd en door wie
- wanneer treedt GRIP in werking?
- hoe is op welk moment het contact met de VR
- wanneer treedt het Incident Bestrijdingsplan in werking?
- ....

Als vervolgstap tot de juiste afspraken in protocollaire zin is er reeds woensdag 1 oktober een afstemmingsoverleg bij de Veiligheidsregio waar ook de NAM voor is uitgenodigd. Dit moet op korte termijn een systematisch en volgordeijk sluitend protocol opleveren waarmee de gemeente Groningen (bestuur en betrokken ambtenaren) goed mee uit de voeten kan.